

SZARVASI LAPOK

TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

SZERKESZTŐSÉG:
Kossuth-tér hová a lapszemléi részét
illető közlemények küldendők.
Kéziratokat a szerkesztőség nem küld vissza.

Megjelenik hetenként egyszer vasárnap.
Előfizetési díj: Egész évre 8 K. Fél évre 4 K.
Negyed évre 2 K. Egyes szám ára: 16 fillér.
Főszerkesztő: **Benka Gyula.**
Főmunkatárs: **Zlinszky István.**

KIADÓHIVATAL:
Belicey-ut 9. számú ház, hová az előfizetési
és a hirdetési pénzek küldendők.
Nyilttérben egy sor közlési díja 50 fillér.

A munkások és a házi ipar.

A mint a lefolyt gazdasági évre visszatekintünk, ismét csak egy hatalmas áramlat, egy hatalmas hullámzó tömeg az, mely figyelmünket magára vonja: az elégedetlen munkásság óriási tömege.

Hiába halljuk és olvassuk a gazdák panaszos siránkozását, a munkások kétségbe esett jajveszékését a munkás hiányról és munkás drágaságról, hiába festik elénk a munka magas díjazását és ebből kifolyólag azon következtetést, hogy a magyar munkásnak nincs panaszra oka, — egy tény, hogy a munkásnép mégis elégedetlen, hogy ezer és ezer embert hajtott ki az idén is az önfentartás vágya Amerika felé, erősen rácafol ezekre és kényszerít annak beismerésére, hogy a munkásoknak igen szomorú a sorsa nálunk.

Az elégedetlenség emelkedésének oka abban rejlik, hogy a munkabér némi emelkedésével szemben sokkal nagyobb mérvben emelkedett azon

szükségleti cikkek ára, melyekre a napi létfenntartás feltétlenül ráutalja, mely körülmény mellett figyelembe veendő az is, hogy a fokozódó műveltség mellett a munkások igényei is hasonló médon fokozódtak.

Rendezett viszonyok között minden munkás igényt tarthat arra, hogy legalább annyit kereshessen, hogy családját és önmagát fenntarthassa és hogy azonfelül még öreg napjaira is megtakaríthasson valamennyit, hogy ne legyen kénytelen aggkorára koldulni. A hol nincs ennyi keresete ott áll be az elkeseredés, az elégedetlenség a kivándorlási hajlam.

E mozgalmat hathatósan csökkenteni csak úgy lesz lehetséges, ha céltudatos, helyes gazdasági politikával sikerül oly kereseti viszonyokat teremteni, melyek lehetővé teszik, hogy népünk kifejtse teljes munkaerejét és az év minden szakában megtalálja megélhetésének feltételeit, megtalálja a keresetet nyújtó foglalkozást.

A mi mezőgazdasági munkásunk a legkedvezőbb körülmények között — nem is számítva a vasár és ünnepnapokat — 75—80 napot kénytelen teljesen munka és kereset nélkül tölteni.

A statisztika szerint Békésmegyében egy napszamos munkásnak évi keresete 350 korona.

Nem kell sokat szólnunk. A számok beszélnek, 350 korona talán elégséges lehet kiscsaládnak szűkös fenntartására addig, míg a családot betegség vagy más szerencsétlenség nem éri, de semmi esetre sem elég arra, hogy abból a munkás valami bármily csekély összeget is megtakaríthasson, hogy abból agg korára magának valamennyit szerezhessen.

E számok, a statisztika rideg adatai meggyőzhetnek, hogy a mezőgazdasági munkásnak helyzete igen nehéz és hogy tömörülésük érdekeik védelmére a legeklatásabb emberi jogaik közé tartozik. Ezt akadályozni

TARCA.

Az én kedves Dienes bátyám.

(Pestmegyei história.)

Irta: ZLINSZKY ISTVÁN.

I.

Gyakran vissza-vissza száll a lelkem abba a kis ákáclobos faluba, a hol bölcsőm ringott s a hol nyugosznak azok a feledhetetlen jó szülők, a kiket annyiszor megszorítottam esintalan viselésemmel. Oda, a hol boldog gyermekéveim lefolytak s a hol annyi csint követtem el hason koru pajtásaimmal!

Hol vannak már azok, a kik akkor a férfikor legszebb éveiben voltak? . . .

Ott nyugosznak a daliás magyar hazafiak, a nemes, közép és kisbirtokosok abban az akácvirágtól illatos temetőben, a hol a nagy Kossuth Lajos édes atyja, Kossuth Ferenc nagyatya Kossuth László is alussza örök álmát.

Hol vannak a Bereczkyek, Dinnyések

Zlinszkyek, Mészöly, Szivós, Szalay, Gere, Oláh, Kecse s hol a terjedt Halász familia, „Kiscek csipke gombja csupa szalonna” — mint Dobozy rektor uram mondá egy érzékeny bucsuztatójában; — legnagyobb és legérzékenyebb része por és hamu már. Ugy vagyunk ezekkel a régi jó családokkal, mint a krumplival, ezeknek is a java a földben van! — s a kik még lézengünk ezen a piszkos sárgömbön, azok is vagyon és érdemekben megfogyva! . . .

Mások, ismeretlen nevek és családok foglalták el az ősi kuriát, s nem tudják helyettesíteni azokat, kik a hazáért éltek s a hazáért halni is tudtak!

Az egykor nagy, jeles férfiakban, valamint vagyonban is gazdag, előkelő szerepet játszó Halász familia egyik tagjáról, a jó Halász Dienes bátyámról akarok itt megemlékezni.

Kicsiny emberke volt nagyon, boldogult atyám azt mondta róla, hogy V-ik Ferdinánd királyunk — a ki tudvalevőleg nagyon apró emberke volt — hozzáképest granatíros!

Ámde nagy volt benne a humor és még nagyobb az indulat.

Vendégszereteténél csak a tarklijáték iránt való szenvedélye volt nagyobb.

Háza, — özvegy ember volt, — valóságos délelőtti kaszinó volt; ott gyült össze a falu ifja, véne még akkor is, ha ő nem volt otthon. S ha otthon volt, nyáron reggel 8, télen 9 órákkor már osztotta a kártyát, s déli harangszóig ütötte a tarklít kor és birtokos társával Bereczky Sándor bátyámmal. Érdekes volt ez a játék nagyon, mert bár csak garasban játszották partiját, egymásnak soha sem fizettek, hanem az ajtófélfára jegyezték a pluszt és minust, újkor aztán leszámoltak s a bonit a nyertes számlájára könyvelték el, megint csak az ajtófélfára! Így folyt ez jó harmincéven keresztül, míg egyszer a két öreg úgy össze kapott egy későn kimondott „ausszon”, hogy ettől fogva Bereczky Sándor bátyám kerülte a megszokott házat.

A sok évi megszokás sokszor el-el vitte a kapuig s csak mikor a kilincse tette a kezét, tért magához és fordult vissza, s

nem is lehet, csupán arról beszélhetünk, hogy a tömörülés jelenlegi célja és jelenlegi eredménye hibáztható.

A munkások eddig csupán arra törekedtek, hogy a munkaadót nagyobb bér fizetésére kényszerítsék. De sajnosan el kell ismerni azt is, hogy a munkaadó birtokos a mai viszonyok között nagyobb munkabér fizetésére teljesen képtelen és a munkabérek további emelkedésével a birtokos osztály anyagi romlása következne be.

Az ellentétes és kiegyenlíthetlen érdekek összeütközése tehát csak úgy kerülhető el, ha kivezető mellékutat keresünk. Ilyen utat mutat a statisztika azon adata, hogy munkásaink évenként 75—80 napot munka nélkül töltenek. Ha lehető volna az, hogy ezen 75—80 napra munkaalkalom szereztessék, akkor javulna a munkásszomorú sorsa a nélkül, hogy a munkaadó anyagi romlásba kergettetnék. Uj munka alkalmakat, új kereseti módot kell keresni a munkásoknak szabad idejére! Ezen új munka alkalmaként pedig legközelebb kínálkozik a házi ipari tevékenység tenyésztése.

M. L.

Ipar kiállítás.

A tulipánkert szövetség fáradságot nem ismerő buzgólkodása folytán igazán szép ünnepe lesz, a városnak f. hó 26-án. E napon nyílik alkalma iparosainknak bemutatni mire képesek.

még abban az évben — miként orvosa állította — bánatában meghalt annélkül, hogy barátjával kibékült volna! . . .

A másik szobában pedig a többi vendég mulatott úgy, a hogy tudott, pipászó mellett vitatták, hogy kinek van a faluban legjobb dohányja, bora; kinek hogy hizik a sertése? A másik rész, az ifjabbak ütötték a ferblit, míg a többiek kibiceltek avagy politizáltak.

Olyan külön ember, a minő Dienes bátyám volt, ma már nem létezik; olyat csak a régi táblabíró világban lehetett találni, azt is csak a jó falusi komposzessorok között; ma már az ilyen embert spiritusba tennék, mint csudálatos unikumot.

Mindenkihez jó volt ő, csak önmagához nem; szép vagyona volt, több vármegyében voltak kisebb birtokai s bár azokat becsülettel meg is tartotta utódjainak, de gyarapítani ugyan nem gyarapította, de ugyan minek is, neki elég volt bőségesen hát minek törte volna magát haszontalan földi javakért.

II.

Eredetiségéhez tartozott az is, hogy soha vaspályán nem utazott, — „mert disznozom a teremtésit édes öcsém — mondá egykor nekem — engem nem zár be a ketrecébe az ebadott németje, (még akkor né-

Az eddigi jelekből ítélve a kiállítás igen szép reményekre jogosít fel. A kiállítandó tárgyak átvétele f. hó 18-án vette kezdetét és már az első két napon 102 kiállító jelentkezett.

A kiállításon kézi munka és háztartási cikk is lesz kiállítva. Valóban meglepő mily szép és értékes tárgyak kerülnek ki a helybeli gazda asszonyok kezeiből. Most látszik csak mily jövedelmező ipar cég van a mi dazda asszonyaink kezében teljesen kiaknázatlanul. — Ezen körülmény reményhetőleg, a tulipán szövetséget arra fogja ösztönözni, hogy e tárgyaknak a társ egyesületek útján piacot teremtsen.

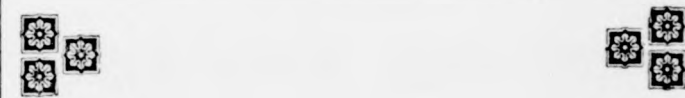
A kiállításon be lesznek mutatva a kosárfonó tanfolyamon készült gazdasági célokra szánt kosarak, azonfelül a fehér vesszőből készült finomabb kosarak és disztárgyak. Valóban meglepő eredmény a mit a rövid 2 napi tanfolyam felmutat. Az a néhány szegény ember a ki szorgalmasan eljárt a tanfolyamra ez otthon télen át is állandóan jövedelmező munkával töltheti idejét.

A kiállítás valószínűleg a főgimnázium torna csarnokában lesz megtartva, mert az iparesarnok helyiségét nem lehet fűteni. Ezen változás falragaszok útján lesz a nagyközönség tudomására hozva.

A megnyitás karácsony másodnapján f. hó 26-án délelőtt fél 12 órákor lesz. A díszelnökségre ő méltósága gróf Bolza Pálné, nagyságos Haviár Dániel országgyűlési képviselő és Benka Gyula főgimnáziumi igazgató

kértek fel. Az ünnepi megnyitó beszédet Haviár Dániel országgyűlési képviselő fogja tartani.

A kiállítás erkölcsi sikere már biztosítva van. kívánatos azonban, hogy az anyagilag is sikerüljön. Minden, ily fajta vállalkozás sok kiadással jár, ez uton is felhívjuk a város áldozatkész közönségét, látogassa a kiállítást, mutassa meg a ki csak teheti, hogy a szépért jóért lelkesedni tud és áldozatot is kész hozni ily célból.

Tulipánkert szövetség közgyűlése.

F. hó 17-én tartotta a tulipánkert szövetség helybeli fiókja évi közgyűlést. A tárgysorozat első pontja, az évi jelentés volt.

Egyesületi titkár Dr. Faragó Mór terjesztette elő a jelentést, mely felölelte mindazon mozzanatokot melyek a lefolyt évben, az egyesület kebelében történtek.

A jelentésből örömmel vette tudomásul a közgyűlés, hogy az egyesület szépen halad kitűzött célja felé. Eltekintve attól, hogy az egyesület anyagilag gyarapodik az erkölcsi siker és lépten nyomon látható. Minden eddigi kezdeményezést siker koronázta.

A tagok lankadatlan kitartása a vezetőséget további buzgó munkára ösztönzi.

Egyszer az egyik oda való birtokos Dinnyés Zsiga, a ki mindennapos látogatója volt a kis kaszinónak — egy sötét este hazafelé mentében hallja ám, hogy két ember diskurál, kik őt nem láthatták, sem lépteit a puha homokban nem hallhatták.

Azt mondja az egyik:

— Hová megy kend sógor?

— Ide megyek a Dina urhoz!

— Visz-e kend nádesövet?

— Viszek ám!

— De elég hosszú-é, mert már a fenekem felé járnak a tizakósok!

Másnap azután elmondja Dinnyés az öreg urnak, hogy mit hallott, ámde az öreg ur azt hitte, hogy a kujon ugratni akarja, hát egész nyugodtan azt mondja:

— Nem lehet az édes öcsém, hiszen zsebembe van kamra kulcsa.

Ezzel azután be volt fejezve az ügy ámde mikor ujév táján leakarta szűrni a szerinte megtisztult bort, csak a hordók felekén volt egy kevés seprő.

(Folytatása következik)

met volt a vaspálya tisztsége, de más egyéb is az országban) de meg az én kocsisom akkor fog be, mikor parancsolom, akkor indul, akkor áll meg, a mikor én akarom.

Nagy és szép homoki szőlője volt az öreg urnak, bora is termett bőségesen, ámde az ritkán volt megiható állapotban, mert szüret alkalmával a mustot nem szűrte le a törkölyről, hanem nagy kádakban hordatta haza, s miután soha rá nem ért (?) ott az ámbituson forrt ki s ugy meg ért a törkölyön, hogy igazi fekete bikavér lett belőle s emberlett légyen, a ki megitta.

Ha pedig idejében hordókba szűrte, berakatta az alsóház kamarájába s egy-egy krumplit téve az aknára s forrhatott a must, ő ugyan felé sem nézett újévig, amikor a homoki borokat leszokták fejteni.

Ennek a kamrának az ajtaja valamikor uri szobás zárt, olyan rámas volt; ámde idők múltán az egyik alsó rámaja kimozdult és hogy végkép ki ne essék, az öreg ur — mert mindent maga szeretett csinálni — két zsindelességgel támasztotta meg, de biz azokat könnyen ki lehetett húzni s akkor a ráma szépen bebujó lyukat engedett.

Rá is kapott a falu népe a jó karcosra s estenden, mikor a jó lelkű öreg ur már az első álmot álmodá, egymásután bujtak be a nyert nyílason, s nád esövön szívogatták a jó homoki karcost.

A terjesztő vezető elnök 600 k

Ez

magyar

sülését

kar vá

követk

grófné

ügyvez

elnök

Gyulán

elnök

Mór

Vilmos

Somár

Bugvis

titkár

kes llo

A

tása

hogy

mel ja

város

ipart

Tulipá

ban a

intéze

A

dött l

után

lanul

ipar k

eddig

gyatta

A

zólág

vétete

U

U

U

U

U

U

U

U

U

U

U

U

U

U

U

U

U

U

U

U

U

U

U

U

U

U

U

U

U

U

U

A jövő évre szerkesztett és előterjesztett költség előirányzat is kedvező eredményt mutat fel a menyiben 600 korona jövedelmet tüntet fel.

Ezután kimondta az egyesület a magyar védő egyesülettel való egyesülését. Majd megejtették a tisztviselő kar választását, melynek eredménye a következő. Diszelnökök: Bolza Pálné grófné, Haviár Dániel és Benka Gyula ügyvezető elnök: Haviár Daniné társelnökök: Ponyický Györgyné, Benka Gyuláné és Haviár Gyula dr. tiszteleti elnökök: Zlinszky István és Grimm Mór tiszteleti alelnökök; Kerényi Vilmosné, Lengyel Sándorné, Fisbein Sománé és Hajnal Béla; pénztáros: Bugyis Andorné; ellenőr: Kollár Lajos; titkár: Faragó Mór dr.; jegyzők: Lukes Ilona és Papszász Gyula lettek.

A 40 tagu választmány megalakítása után az ügyvezetőelnök jelenti, hogy a községi ipari bizottság örömmel járult azon indítványához, hogy a város területén felmerülő a magyar ipart támogató actiót mindenkor a Tulipánszövetség vezesse, mely irányban az ipari bizottság felterjesztést intézett a megye alispánjához.

Az ügyrend átdolgozására kiküldött bizottság javaslata, terjesztett ez után elő, melyet a közgyűlés változatlanul elfogadott. Ezzel egyidejűleg az ipar kiállítás rendező bizottsága által eddig tett intézkedések is jövábagyattak.

A kosárfonó tanfolyamra vonatkozólag az ellenőr jelentése tudomásul vétetett.

UJDONSAGOK

— **Közgyűlés.** Szarvas község képviselőtestületének 1907 évi dec. hó 23-án d. e. 9 órakor tartandó rendkívüli közgyűlésének tárgysorozata a következő: 1. Az 1907 nov. 27-iki rendk. közgyűlés hit. jkönyvének felolvasása. 2. Hitelesítők felkérése. 3. Viczián Mátyás felebbezése a 259-907. kgy. sz. határozat ellen. 4. Pucskó János és neje felebbezése a 263-907. kgy. sz. határozat ellen. 5. a József kir. herceg szanatorium egyesület közsönő irata az alapítvány létesítéseért. 6. Az 1907 nov. 23-iki községi képviselő választás eredményének bejelentése. 7. Előterjesztés a gyámpénztári vizsgálatokhoz az 1908 évre egy képviselőtest. tag kirendelése iránt.

8. Weiczner Gábor kérvénye záróra meghosszabbítása iránt. 9. A volt társulati polg. leányiskola épületének bérbeadására vonatkozó árverési feltételek. 10. Popják György kérvénye,

melyben téglagyára-részére 1908 jan. 1-től 10 évre a községi adómentességet megadni kéri. 11. Kobák József kérvénye a községi gőzfürdő 2185 korona évi bérének 1000 koronára való leszállítása iránt. 12. Az 1908 évi költségvetés késedelmes előterjesztése tárgyában megtartott vizsgálat eredményének bejelentése előjárói javaslattal. 13. A főszolgabíró 5814-907 sz. válasza a 210-907. kgy. sz. képviselőtestületi határozatban foglaltakra. 14. Bizottsági javaslat a közbiztonsági szolgálatnak az eddigi rendőrség helyett csendőrséggel való ellátása tárgyában. 15. A szarvasi róm. kath. templompark vitás tulajdonságának tisztázására kiküldött bizottság javaslata. 16. Alispáni rendelet az elfogatozásról alkotott szabályrendelet átdolgozása iránt egyidejűleg a bizottságilag átdolgozott szabályrendelet tárgyalása. 17. A f. év december havi pénztárvizsgálat eredményének bejelentése.

— **Uj főispán.** Végre valahára hosszas vajadás után megszületett a Békésmegyei főispán kinevezése. A hivatalos lap mult héten közölte, hogy a király Döry Pált Békésmegye főispánjává kinevezte. Döry Pál eddig Tolnavármegye alispánja volt. A megállapított tervek szerint december 27-én érkezik Gyulára, utközben a megye határán küldöttség üdvözlí, melyben dr. Wieland Sándor szarvasi főszolgabíró is részt vesz. Az ünnepélyes installáció december 29-én lesz a vármegye rendkívüli közgyűlésén. — Ezzel kapcsolatban értesülünk arról, hogy a vármegyei tisztújító közgyűlés december 30-ra fog egybehivatni.

— **Uj ügyvédjelölt.** Silberstein Gyula, a szarvasi előkelő társadalom kedvelt tagja a Kolozsvári Ferencz József tudomány egyetemen az első jogtudományi szigorlatot kitünő sikerrel letette.

— **Számvizsgálat.** A főgimnáziumi tanszék alapítványi pénztár mult évi számadásait f. hó 18-án vizsgálta felül, nagyságos Haviár Dániel felügyelő elnökle mellett a számvizsgáló bizottság. A számvevői állásról időközben leköszönt id. Sziráczky János helyett nagytisztletű Zvarinyi János terjesztette elő a számvevői észrevételt. Az észrevétel előterjesztése után a pénztár kötvényei, értékpapirjai, sorsjegyei és a takarékpénztári betétkönyv vizsgáltott át. A bizottság a számadást rendben találta és a kezelés tekintetében is megnyugvását fejezte ki. A pénztár évről-évre gyarapodik a mit a bizottság örömmel vett tudomásul. A tisztviselő mandátuma lejárván elnöknek Haviár Dániel felügyelő, pénztárnoknak Kutlik Endre tanár, számvevőnek nagytisztletű Zvarinyi János, jegyzőnek Chovan

Károly nyugalmazott tanár, ügyésznek pedig dr. Haviár Gyula ügyvéd választott meg. A bizottság két új tagjaként dr. Glasner Adolf ügyvéd és Kollár Lajos jegyző lett megválasztva.

— **Megsemmisített választás.** A községi igazoló választmány december 18-án tárgyalta Wolf Gyulának a községi VIII. kerületben történt megálasztása ellen benyújtott panaszt. A választmány előtt beigazoltatott, hogy az elnökök három szavazatra jogosult polgárt visszautasítottak lényegtelen okokból, ezért Wolf Gyula választását, ki tudvalevőleg csak egy szavazattal győzött, megsemmisítette.

— **A Tulipán szövetség vezetősége** ez uton kéri az ipari kiállítási bizottság tisztelt tagjait, hogy december hó 23-án hétfőn délelőtt 9 órakor az Iparcsarnokban teljes számmal megjelenni sziveskedjenek. Az iparosok ezen a napon szállítják be kiállítandó tárgyaikat s az elkészettek is akkor jelentkezhetnek, hogy készítményeiket a kiállítás bizottságnál átadják. A Tulipán szövetség ez idő szerint anyagiakban való szegénysége az oka, hogy díjakat nem, csupán arany ezüst és bronz okleveleket fog adni azoknak, akik munkájuk jelességével arra rászolgáltak. Belépő díj az első napon 40 a további napokon 20 fillér névre szóló bérletjegy a kiállítás egész idejére 1 korona.

— **Uj előjáróság.** Községi előjáróságunk mandátuma ez évben lejár. Az új előjárók jeiolése végett a képviselőtestület közgyűlését valószínűleg december 27-re fogja egybehívni a főszolgabíró. Ugyanakkor fogják megválasztani a segéd- és kezelőszemélyzet tagjait is.

— **Meghívó.** A Szarvasi Baromfi-tenyésztő Egyesület folyó hó 29-én d. u. 3 órakor a község háza tanácstermében tartja rendes évi közgyűlését, amelyre a tagokat ez uton is meghívja az elnökség.

— **Lemondás.** Dr. Sziráczky János lemondott igazoló választmányi tagságáról. A szarvasi járás főszolgabírája Dr. Dancs Szilárdot nevezte ki az igazoló választmány tagjául.

— **Hivatalvizsgálat.** Kiss István a gyulai számvevőség főnöke december 19-én vizsgálta meg a szarvasi járási számvevő hivatalát s azt a legnagyobb rendben találta. Ugyanakkor a községi pénztárt is megvizsgálta s azt is rendben találta. — Ugyancsak e héten Beregi Oszkár kataszteri nyilvántartó biztos hivatalvizsgálatot tartott a szarvasi kataszteri irodában s az ott tapasztalt rend fölött teljes megelégedését nyilvánította.

— **Lovascsendőrség.** Irtuk már, hogy a szarvasi csendőrszakasz gyalog csendőrei nem képesek a hatáskörükbe utalt nagy területen, Szarvason és Békésszentand-

ráson feladatuknak eleget tenni, ezért a csendőrpáncsnokság elhatározta, hogy azokat lovasokkal cseréli ki. E héten érkeztek meg az új csendőrök és gyönyörű lovaiknak sok bámulója akadt

— A szarvasi póstahivatalról.

A mai sanyaru vasuti közlekedés mellett gyakori dolog, hogy a délutáni 1 órakor érkező vonatoknak nincs csatlakozása a Budapestre reggel induló vonatokkal, így a posta is elmarad és elmaradnak különösen a Budapesten reggel megjelenő újságok is. A szarvasi póstahivatal főnöke ezért ez uton is értesíti a közönséget, hogy azon napokon a mikor délután nem jön Budapest felől a posta, este fél 7 óra után a postahivatal a jelentkezőknek vagy külföldieknek úgy a hírlapokat, mint a leveleket is kiadja.

— **Elégett gyermekek.** A tél áldozatait kiragadja a gyermekek seregéből. A héten két gyermek égett el a kályhák kipattanó szikrájától. Öcsödön Papp Lajos 5 éves fiút magára hagyta egy kis időre anyja, a gyermek a kályhához közel ment, ruhája tüzet fogott és súlyos égési sebeibe bele is halt. Hasonló körülmények között vesztette életét Németh Róza szarvasi négy éves kis lány, kinek ruhája a kályhából kipattanó szikráról meggyulladt és mire szülei a szobába siettek, oly súlyosan megégett, hogy rövid szenvedés után meghalt.

— **Világítási anyagok.** A községi előjáróság a múlt héten kötötte meg árlejtés útján a szerződést a községi világításhoz szükséges anyagok szállítására az 1908. évről. A petróleum szállítására Grünvald Ábrahám cég, az acetylen világításhoz szükséges karbid szállítására Grosz Armin és fia cég tett legkedvezőbb ajánlatot, kikire az rábiztatott.

— **Vásári statisztika.** A múlt héten lefolyt vásáron különösen a szombati állatvásár nagy forgalmu volt, míg a vasárnapi és hétfői vásáron igen kevés volt az eladó, mint a vevő. A feljegyzések szerint a szombati vásárra felhajtottak 613 lovat, 872 szarvasmarhát és 731 sertést, melyeknek körülbelül fele cserélt gazdát.

— **Csődbejutott helybeli kereskedő.** A gyulai kir. törvényszék Schlesinger Izidor helybeli kereskedő ellen, a magyar petroléumipar részvénytársaság kérelmére, a csődöt elrendelte, s a csődöt meg gondnokává Dr. Dancs Szilárd ügyvédet nevezte ki. A követelések bejelentésére határidőül 1908. évi február 26-ik napja, a felszólamlási tárgyalásra 1908. márc. 24-ik napja s a csődválasztmány megalakítására pedig 1908. évi március 27-ike tüzetett ki.

— **Orvosi körökből.** Minden drágul; élelmi cikk, áru cikkek és munkabérek. A szarvasi orvosok is helyesnek és méltányosnak tartják, hogy az ő munkájukat is jobban fizessék meg azok a kiknek módjukban van. Nincs mit esudákozni azon, hogy ha az orvosok végre megakarják szüntetni azt a szegényteljes állapotot, hogy a gazdag em-

berek 20 meg 30 koronát fizessenek orvosoknak, hogy családjuk minden tagját egy éven át gyógykezelje. Ezentúl tehát a szarvasi orvosi kar határozata folytán 50 korona az a legkisebb díj, melyért házi orvosi tisztséget vállalnak. Orvosi tanácskozásért a meghívott orvosnak 10 kor. a kezelő orvosnak pedig 5 korona fizetendő. Azokra nézve, a kik orvosait esetéről-esetre szokták fizetni, óhajtanánk tartja a szarvasi orvosi kar, hogy lehetőleg minden egyes látogatást azonnal fizessenek.

— **A diszpenzációk korlátozása.** A kihirdetések alól való fölmentés kérése ujabban annyira divattá vált, hogy főleg a polgári körökben szinte lenézték azokat a párokat, akik diszpenzáció nélkül esküdtek az anyakönyvezető előtt. Ez a rendellenesség a minisztériumot arra indította, hogy a diszpenzációk kiadását rendeleti uton korlátozza. Az erről szóló rendelet nemrég jött meg Békésvármegyéhez. E szerint a kihirdetés alól való fölmentés ugyanis magát a kihirdetést pótolja és azért csak nyomós méltányossági okok alapján adható egyes kivételes esetekben. A polgármesterek és alispánok eddig meglehetősen bőséggel gyakorolták ezt a diszpenzációs jogukat, de a jövőben csak kivételes alkalmakkor fognak vele élni. Éppen ezért azoknak akik a jövőben is diszpenzációt akarnak kérni, első sorban az anyakönyvezetőhöz kell fordulni, aki behatóan vizsgálja majd a viszonyokat és megállapítja, van-e helye az adott esetben a kihirdetés alól felmentésnek. Az anyakönyvezető eljárásáról jelentést tesz az alispánnak, ki felelősségét kizárásával dönt a diszpenzáció ügyében.

— **Tolvaj unoka.** Özvegy Kiss Mártonné szarvasi lakosnő már rég tapasztalta, hogy szekrényében elhelyezve levő pénzéből egy két korona gyakran hiányzik, de azért nem lett óvatosabb s szekrényére új zárt nem csináltatott. Folyó hó 4-én fizetni akart s benyult a szekrénybe, hogy pénzes zacskóját, melyben 48 korona volt, kivegye, de azt, nem találta. Hosszas keresés dacára sem tudván pénzt megtalálni, a csendőrségnél bejelentette a történt lopást. A csendőrség által vezetett nyomozat során aztán kiderült, hogy a lopást károsultnak unokája, Kiss Pál 16 éves suhanc követte el, ki is az ellopott pénzből 20 koronát édesanyjának adott azzal a kijelentéssel, hogy azt találta s a felmaradt pénzből zsebkészletet vett s néhány cimborájával egy jó estét csapot egy kurta kocsiban. Elfogatásakor már csak néhány koronát találtak nála az ellopott pénzből.

— **Hazafias cselekedetet művel s egyuttal a maga jól felfogott érdekét is szolgálja az, aki a jó magyar gyártmányt a külföldinek fölébe helyezi. Hazánkban mindenféle importált fogkrém van elterjedve, de diadalmasan szoritja most e téren vissza a külföldet egy minden tekintetben bevált magyar készítmény: a Brázay-féle Kalogén-sósorszesz fogkrém, amely a fogakat széppé és éppé, a száját tisztává és**

illatossá teszi. A Kalogén-t gyönyörű tubusokban árulják s aki egyszer próbát tett vele, urak, hölgyek, egyaránt hívek maradnak hozzá.

— **Legnemesebb karácsonyi ajándék:** Családnak javára szóló életbiztosítás, mit a legkülönfélébb módok szerint ajánl: Pollák Béla a Triesti árt. biztosító társaság (Generali) helybeli képviselője.

— **Lopás.** Dr. Martos József gyulai ügyvéd udvarába folyó hó 12-én délután Hiesics Juszina turkeve illetőségű csavargónó besurrant s a folyósóllyáról egy gyermekocsit s egy diszes asztalterítőt ellopott. Ragadmányával a vasuti állomás felé indult. Itt azonban feltűnt egy rendőrnek az üres kocsit, az izgatott nő viselkedése s ezért igazolásra szólította fel. A tolvajné ötölni-hatolni kezdett. A rendőr erre bekísérte a városházára, hol bűnét beismerte. A bünyenyítő eljárást ellene megindították.

— **Lapunk zártakor értesülünk,** hogy a község házában tartott vizsgálat alkalmából súlyos visszaélést fedeztek fel, melyet egyik fiatal hivatalnok követett volna el. Az eset részletei még nem kerültek pozitív formában nyilvánosságra, így azokat csak jövő számunkban közöljük.

Lapunk olvasóinak és munkatársainak boldog karácsonyi ünnepet kívánunk.

CSARNOK Karácsony.

Egy-kettőt fordul meg a tengelye körül a földgolyó és újra itt van a karácsony. A karácsony a maga fényességével, kedves melegével, szelid hangulatával és ünnepi áhitatával. A karácsony, amelyet lázas türelmetlenséggel vártunk gyermekkorunkban, mert az ajándékok egész gaemadáját jelentette, a karácsony, amelyet felnőtt korunkban is örömmel köszöntünk. Nincsen poetikusabb ünnep, mint a karácsony amely az érző szív legrejtettebb hurjait is rezgésbe hozza és andalító édes hangokat csal ki belőlük. Hangokat, amelyeket nem hallani, csupán érezni lehet. Az apa, akit az ünnep-estén sugárzó arcu gyermekcsapat ujjong körül, az aglegény, aki barátai körében hajtogatja hosszú nyaku pohárból a gyöngyöző pezsgőt, a férfi, aki bus legénylakásában ül és

sóhajtva hajtja tenyerébe szürkülő fejét, a katona, aki a fagyasztó éjszakában egyhangu csikorgással sülyeszi bakancsait a frissen hullott hóba, a hajléktalan, aki sóvár pillantással tekint a néptelenné vált utcáról fel a bérpaloták, fényes, dérvirágos ablakaiba — mind, mind a legdusabb és a legszegényebb, mind ártézi ennek az estnek csodás hangulatát. Senki sem tud szabadulni a bűvös varázs alul, amelyet egy fenyőág és egy pár viaszgyertya hint szét maga körül. Valami édes melancholia lesz urrá a szíveken, És valamiképpen egy rég hallott ária az események egész raját idézi fel emlékezetünkben akkép egy viaszgyertyákkal ékes fenyőág emlékezetünkben hoz régi srég eltöltött karácsonyestéket a szülői háznál, amelyet nem is annyira az a néhány szál gyertya mint a mindnyájunkat átölelő szeretet vásárolt tündéri fényben uszó teremné.

Ezért a karácsony mindenekelőtt a szeretet ünnepe. A családi szeretet. Az élet forrataga csak mint tavoli zugás, hallik a fülünkbe, de nem mer behatolni a karácsonyfával megszentelt hajlékba. És akár a padmalyig ér fel az ajándékokkal dusan megrakott fenyő, akár szegényesen kopárna törpe galy, egyképen szimbolumá mindakettő a legnemesebb — mert önzetlen — érzésnek, a családi együvértartozás hatalmas erejének,

Van-e meglátóbb, megragadóbb kép, mint az, amely a karácsonyfa alatt ismétlődik meg minden esztendőben? Ott áll a családapa, s homlokáról szinte eltűnnek az életküzdalem sebei: a barázdák, váilára gyöngéden ráhajlik társa a küzdésben! szerető hitvese, s előttük körben zsibong az apróság, amely ujjongva tárja pici karjait a karácsonyfán lógó ajándékok és édességek felé. Felejthetetlen kép mindenkinek, akinek valaha része volt benne és százszor boldog, aki ennek a képnek a keretébe tartozik.

Valóban ez az est alkalmas arra, hogy megacélozza a férfi csüggedő erejét, lankadó önbizalmát, gyöngülő energiáját. Ebből az életadó forrásból meríteni senki el ne mulassza, mert önmaga ellen való bünt követ el. Egyesüljenek ezen a szent estén az egymásért dobbanó szívek, az ünnep est enyhe melegében olvadjon le rólunk minden ellentét, harag, visszavonás. Csókoljuk meg egymás arcát, szorítsunk meg egymás kezét, akik együvé tartoznak, mert csak így, csak így — meleg szeretettel a szívünkben — mehetünk bele ismét az örvénylő áradatba, hogy férfias bátorsággal

megbirkózzunk azzal a millió akadályal, bánattal, szenvedéssel amit reánk rótt az élet!

Felelős szerkesztő: **Dr. Nagy Béla.**
Laptulajdonos: **Dr. Haviár Gyula.**
Nyomatott Sámuel A.-nál Szarvason.

Piaci árak.

Péntek, dec. 20-án.

O buza*(métermázsája)	Fr	kr
Piros buza ó	11	55
Piros buza uj	11	25
Mercantil buza uj	11	00
Sárgás buza	11	20
Árpa uj	6	85
Zab	7	10
Csőves kukorica		
Morzolt kukorica	6	20
Repee	—	—
Köles uj	5	50
Lucernamag	58	00
Hizott sertés (kilója)	—	43

Nyilt-tér.

Hirdetmény.

A pólai es. és kir. kikötőtengernagyság által kibocsátott Pályázati hirdetmény értelmében a es. és kir. haditengerészethez hajósuhancoknak felvételnek olyan ifjak, a kik a 15. életévet betöltötték, de nem multak el 17 évesek, magyar honpolgárok, minden testi fogyatkozástól mentek, a koruknak megfelelő fellettséggel, edzett egészséggel és jó látóképességgel bírnak, valamint feddhetlen előéletűek.

Az előirt állomány betöltéséig hajósuhancok bármikor felvehetők, a felvétel azonban rendes körülmények között július havában történik.

Részletes feltételek Jeszenszky Frigyes jegyző irodájában a hivatalos órák alatt megtudhatók.

Szarvason 1907 december hó 18. napján
Jeszenszky jegyző.

Pályázati hirdetmény.

Szarvas község előljárása részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a m. kir. állami 7 kertmunkás-iskolának 1908 évi január hó 15-én kezdődő 2 éves tanfolyamára ezennel pályázat hirdettetik.

Felvételi kellékek:

a) katonai kötelezettségüknek elegett tett, vagy az alól felmondott, legalább 18 éves és legfeljebb 28 éves életkor,

b) munkára alkalmas, erős, egészséges estalkat,

c) erkölcsi bizonyítvány felmutatása azon községből, melyben az illető pályázata alkalmával tartózkodik.

Nős és családós pályázó is felvehető e tanfolyamra, de családját a felvett munkás az intézetbe nem hozhatja.

Ezen tanfolyamra évenként 10 munkás vétetik fel.

A felvételi kérvények 1 koronás bélyeggel elátva, folyó év végéig közvetlenül az illető kertmunkás-iskola vezetőségéhez (: Baja, Lőcse, Torda, Nagybooskó:) nyújtandók be.

Megjegyeztetik hogy a m. kir. földmivélségi miniszter az egyes kertmunkás-iskolákhoz való felvételi kérelmek figyelembe vétele mellett a felvett folyamodókat bármely iskolához beoszthatja.

Szarvas 1907 december 18-án.

Jeszenszky jegyző.

Minden háztartásnak
karácsonyra

SINGER varrógép

a leghasznosabb ajándék.

Azon üzletek, melyekben Singer varrógépek árusítatnak

mindannyian ezen ezégről ismerhetők fel.

SINGER Co.

varrógép részvénnytársaság.

SZOLNOKON, Baross-utca 613/20.

Mézeladás.

Nádházy

Jánosnál

kitünő méz olcsó áron
kapható.

HÁLA

késztet engem, hogy minden tőddé és törökben szenvedővel szívesen és díjazatlanul közöljem, mily módon szabadult most már tanító flam egy egyszerű, olcsó és hatásos termék által hosszadalmas szenvedéstől.

X. Baumgartl, Gastwirt
in Neudek bei Karlsbad.

A NAP és A HIR

a 48-as eszmény és a magyar nemzeti törekvések leghivebb, legtüzesebb szószólója.

A magyar ujságírás szenzációi
A magyar közönség legkedveltebb lapjai!
Tessék mutatós számot kérni!

Magyarország legkitünőbb 3 lapja.
A NAP UJSÁGVÁLLALAT LAPJAI:

A NAP

A Nap ujságvállalat esti lapja.

A Nap előfizetési ára:

Egész évre	— — —	16 K. — f.
Félévre	— — —	8 K. — f.
Negyedévre	— — —	4 K. — f.
Egy hónapra	— — —	1 K. 40 f.

Egyes szám mindenütt 2 krajcár.

A HIR

A NAP ujságvállalat reggeli lapja.

A Hir előfizetési ára:

Egész évre	— — —	16 K. — f.
Félévre	— — —	8 K. — f.
Negyedévre	— — —	4 K. — f.
Egy hónapra	— — —	1 K. 40 f.

Egyes szám mindenütt 2 krajcár.

FIDIBUSZ

A NAP ujságvállalat élclapja.

A Fidibusz előfizetési ára:

Egész évre	— — —	6 K. — f.
Félévre	— — —	3 K. — f.
Negyedévre	— — —	1 K. 50 f.
Egy hónapra	— — —	K. 50 f.

Egyes szám mindenütt 5 krajcár.

A ki a „Fidibusz“-ra legalább egy félévre előfizet, ingyen kapja az 1908. évre szóló díszes „FIDIBUSZ-NAPTART“-t. 2

Legtökéletesebb rendszerű **gőzcséplőkészletek**,
ügyszintén **maréniárak** (uti-nyozdonyok) csipősi
vontatási és szántási eszközre (a mozdony utánakasz-
tott egy ölet fogó ekével).

Külön árjegyzékek mindennemű gazdasági gépekről!

Lakodalmakra edényeket kölcsönzök.

Van szerencsém a n. érdemű vevő közönséget tisztelettel értesíteni, hogy raktáromat dusan felszereltem a legújabb modellű függő és asztali **lámpákkal**. Miután a Magyar Fém és Lámpagyár kizárólagos raktárát sikerült megnyernem, azon kellemes helyzetben vagyok, hogy **olcsó áron** árusíthatom azokat.

Továbbá raktáromat felszereltem China ezüst disztárgyakkal rendkívül olcsó árak mellett.

Ajánlom dusan felszerelt raktáromat mindenféle üveg, porcelán, majolika, edények és disztárgyakban.

Állandóan raktárt tartok tükrök, hajlitott faszékek, vas mosdók és összecukható **vaságyakból**.

Képek keretezéséhez a legújabb keretekből óriási nagy választék. A n. érdemű közönség b. pártfogását kérve

maradok alázatos tisztelettel
GROSS SÁNDOR.

Lakodalmakra edényeket kölcsönzök.

Nagy karácsonyi vásár és játék vásár.

Értesítés! A karácsonyi és ujévi ünnepekre üzletemet a legjobb minőségű friss árukkal szereltem fel, különösen déligyümölcsök, cukorkák, karácsonyfadíszek, karácsonyfacukorkák, élelmi és élvezeti cikkek teák, rumok, teasütemények, borok, likőrök mind kitünő minőségben és jutányosan kaphatók. :-: :-: :-: Továbbá különös előnyös beszerzés folytán a legszebb és legalkalmasabb gyermek játékok és ajándéktárgyakkal szolgálhatok a b. vevőimnek, amelyek már üzletemben bármikor megtekinthetők. Kiv. tisztelettel **STEINER, Kossuth-tér.**

Figyelem!

Üzletemben minden készpénz vevő egy számot kap — minden ilyen 1000 számból **egyre** egy szép **ajándék tárgy jut** — a mely az elfogyott ezer szám után kirakatomba a megjutalmazott szám feltüntetésével kitétetik s annak a számnak tulajdonosa azt :-: jelentkezésekor :-: :-: átveheti. :-:

Karácsonyfák,
karácsonyfa díszek
és cukorkák.

Karácsonyfák,
karácsonyfa díszek
és cukorkák.

NAGY JÁTÉK KIÁLLÍTÁS.

Uj zenemüvek!

Uj szerzőtől!

1. „Elvira“ keringő:

Zongorára 60 fill.
Cimbalomra 60 fill.
Hegedűre 20 fill.

2. „Mariska“ csárdás:

Zongorára 20 fill.
Cimbalomra 20 fill.
Hegedűre 10 fill.

Kapható a szerzőnél:

Vajday Ilona

cimbalomtanítónőnél SZARVASON.

2—3

<p>ÓH JAJ!</p> <p>Megfojt ez az átkozott köhögés!</p>	<p>Köhögés és rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásúak</p> <p>Egger mellpasztillái</p> <p>az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek. Doboza 1 és 2 korona. Próbadoboz 50 fillér.</p> <p>Fő- és szétküldési raktár: „Nádor“ gyógyszerház Budapest, VI., Váci-körút 17.</p>	<p>ÉLJEN!</p> <p>Egger-mellpasztillája csakhamar meggyógyított!</p>
<p>Kapható Szarvason: Papp Ernő Burger Frigyes Bugyis Andor gyógyszerházakban Trstyánszky Károly és neje.</p>		
<p>10—26</p>		

A Pesti Napló új karácsonyi ajándéka.

A Pesti Napló karácsonyi albumainak sorozata a magyar génius javakincsei nek gyűjteménye. Irodalmunk és művészetünk hatalmas alkotásait méltó, nemesen diszes formában mutatták be a Pesti Napló előfizetőinek. Valamennyi eseményszámba ment a magyar könyvpiacra. Náluk szebb, előkelőbb, rtékesebb diszmunkák nem igen jelen- tek meg. S a Pesti Napló az 5 albumait ajándékol adja az előfizetőinek.

A Pesti Napló idei ajándéka az 1907. évi karácsonyi albuma meg fog felelni a Pesti Napló diszmunkái hagyományainak. Meg fog felelni nekik abban is, hogy ki- állítása fényével felül fogja mulni a megelőző évi kiadványokat. Minden kötetje külömb volt az előzőnél, pedig az előző kötetek is egytől-egyig remek diszművek voltak. — A Pesti Napló idei ajándék-könyve

PETŐFI ALBUM

Javairók fogják megírni a könyv fejezeteit. Tudósok és költők, esztétikusok és szépírók alkdtják meg bennük Petőfi képét. S a képzőművészet remekelve ábrázolja benne a nagy költő emlékét. Nagyszabású festmények, elsőrangú illusztrációk, kiváló mesterek alkotásai diszítik majd e művet. S a műlapokon kívül a szokosodrosító művészet egész sor több-szinnyomású képben fog remekelni. E diszes tartalomhoz méltó lesz a keret. A könyv bekötését a magyar iparművészet első rangú mesterére bizzák.

Nagyszabású festmények, elsőragu illusztrációk, kiváló mesterek alkotásai diszítik majd e művet. S a műlapokon kívül a sokszorosító művészet egész sor több színnyomású képben fog remekelni. E diszes tartalomhoz méltó lesz a keret. Bekötését a magyar iparművészet első rangú mesterére bizzuk. Hadd feleljen meg a remekmű nemes tartalmának a külső megjelenése is.

Ezt az új páratlan diszú ajándékot megkapja karácsonyra a Pesti Napló ál- landó előfizetőim kívül minden új előfizető is, a ki mostantól kezdve egy évre meg- szakítás nélkül a Pesti Naplóra előfizet, illetve, a ki karácsonyig legalább egy félévi díjat befizetett és egy további félévi előfizetésre magát kötelezi. Az előfizetés fél-és negyedévenként, sőt havonta is eszközölhető s kívánatra külön értesítést küld e módo- zatokra vonatkozólag a

Pesti Napló kiadóhivatala Budapest, Andrásy-ut 27. szám.

Előfizetési ár: Egy évre 28 k., félévre 14 k., negyedévre 7 k., egy hóra 2 k. 40 fillér
Mutatvány számot szívesen küldünk.

Világ kiállítás Szt. Louis 1904 legfőbb különtes, Grand Prix

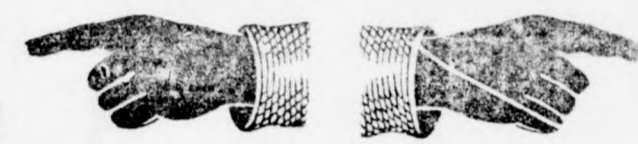
Globusz
fémtisztító
kivonat

minden más tisztítószerrel felülmul

TÖRLEY
TALISMAN

Legszebb, legolecsóbb

KARÁCSONYI

ÉS

ÚJ ÉVI

AJÁNDÉKOK,

u. m.: dobozos levélpapírok, ifjusági folyóiratok, képes levelező-lapok, képes- és mesés könyvek a legnagyobb választékban s legjutányosabb áron szerezhethők be

SÁMUEL A.

könyv- és papirkereskedésében SZARVASON, Beliczey-ut 9. sz.